

SEKCIJA KEMIČARA DRUŠTVA INŽENJERA I TEHNIČARA NR HRVATSKE

Glavna godišnja skupština Sekcije kemičara Društva inženjera i tehničara Hrvatske

Glavna godišnja skupština Sekcije kemičara DITH-a održana je 12. siječnja 1952. u prostorijama društva u Pierotijevoj ul. br. 4.

Prisutni: Ing. Predrag Biljčević, Ing. Slava Delfin, Ing. Marijan Doljak, Ing. Jovo Dugošević, Dr. Ing. Per Gustavson, Ing. Ivo Jerman, Ing. Dragutin Kolbach, Ing. Vladimir Kovač, Ing. Katarina Mirnik, Dr. Ing. Mirko Mirnik, Ing. Mihajlo Mautner, Ing. Želimir Novotny, Ing. Vera Novotny, Ing. Andrija Paškvan, Ing. Ernest Reiner, Dr. Ing. Rativoj Seiwert.

Glavnu godišnju skupštinu je otvorio predsjednik sekcije, Ing. Jovo Dugošević i naglasio činjenicu, da posjeduje sve manji broj članova glavne godišnje skupštine, a da su uvijek jedni te isti, koji dolaze. Iz toga se može zaključiti, da veći dio kemičara ne razumije ulogu, koja pripada stručnim udruženjima. Kao radno pretsjedništvo predložio je Ing. Mautner-a kao pretsjednika, Ing. Biljčevića i Ing. Reiner-a. Iza toga dobiva riječ tajnik sekcije dr. Ing. Mirnik, koji je pročitao slijedeći izvještaj o radu sekcije u 1951. g.

Pristupajući tajničkom izvještaju za radnu godinu 1951. ne smijemo ispustiti priliku, a da ne naglasimo, da je ova godina bila mala jubilarna godina za našu sekciju. Sekcija slavi naime svoju petogodišnjicu obnovenog rada poslije Oslobođenja. Od početka 1947. godine dalje može se kazati, da naša sekcija radi kontinuirano na savim određenju problematici sa određenim smjernicama. I ako smo već tokom 1945/46. godine imali sastanke, na kojima se je pokušalo započeti radom u DITH-u, u to vrijeme nije došlo do formiranja odbora, koji bi redovito obavljao svoje funkcije. Razlozi su tome bili višestruki. Najvažniji je sigurno bio taj, što u ono vrijeme nisu dovoljno jasno bili uočeni odnosi inženjerske organizacije, kao što bi trebao biti DITH, prema ostalim masovnim organizacijama, a pogotovo nisu bili rascišćeni odnosi kemičara u inženjerskoj organizaciji prema ostalim kemijskim organizacijama. S druge pak strane, tadašnje prilike nisu dozvoljavale mnogim drugovima, koji su ušli u inicijativne odbore, da posvete bar dio svog slobodnog vremena radu u DITH-u, sve to radi čestih promjena njihovih dužnosti i čestih premještanja.

Godine 1947. ušli su u izvršni odbor DITH-a drugovi, koji su preuzeli na sebe organizaciju kemijske sekcije zajedno sa tekstilnom i rudarskom. Stvarno su se tokom mjeseca lipnja počeli održavati sastanci inicijativnog odbora. Na sastancima tog odbora sastavljen je radni program i najvažnije smjernice po kojima bi trebalo pokrenuti rad kemijske sekcije. Time su bile izvršene glavne organizacione pripreme i plenarna sjednica sekcije 22. listopada 1947. (vidi Arhiv kem. 19 [1948] 156) predstavlja svršetak pripremnog perioda i početak redovitog rada.

O najvažnijim rezultatima rada u narednim godinama možemo se informirati u izašlim brojevima »Arhiva za kemiju«, a o godini 1951. dati ću izvještaj sada.

Ako smijemo naglasiti neki princip, koji bi karakterizirao nastojanja sekcije u tom periodu, onda bi to bio princip usmjeravanja društvenog rada inženjera kemičara, kako bi bilo što manje dvostrukih kolosjeka, kako bi se rad kemičara u DITH-u što bolje upotunjavao sa radom drugih organizacija, u kojima su okupljeni kemičari. DITH je preuzimao na sebe u prvom redu onakve zadatke, koji se u okviru pojedinih resora teže rješavaju, a traže saradnju kemičara iz najrazno-vrsnijih resora i ustanova. Glavno težište kod toga je postavljeno na industrijsko-tehnološku problematiku. Time su naravno postignute mnoge prednosti, od kojih bi najvažnije bile upotunjavanje tema na kemijskim sastancima u Zagrebu i otpadanje pokretanja posebnog kemijskog časopisa za kemijsko-tehnološku problematiku. Nadam se, da se članstvo s tim stavom sekcije i nadalje slaže, pa da će ga i budući odbori provoditi u život.

Bilo bi sasvim pogrešno, kad bi se zavaravali mišlju, da je naša sekcija ispunjavala sve potrebne zadatke i da se rad ne bi mogao proširiti na razna područja, koja do sada nisu bila obuhvaćena, ili što se rad ne bi mogao na već obuhvaćenim područjima intenzivirati. O mnogim problematikama, koje spadaju u djelokrug inženjera kemičara, nije do sada bilo uopće riječi na našim sastancima. Krivnju za to, da rad nije proširen na sva područja, na koja bi trebao biti, moramo jednostavno tražiti kod svih onih naših inženjera, koji su mogli raditi, a koji iz bilo kojih razloga nisu sudjelovali. Siguran sam da se mnogo toga, često i vrijednog, radilo, a da se o tome u stručnoj javnosti ne saznaje i kroz to pada u zaborav. Nakon nekoliko godina ili na drugim mjestima, kad moraju drugi započeti iz nova, oni niti znaju, tko se je prvi mučio određenom problematikom kod nas i tko bi mogao pomoći kod prvih koraka. Sve to vrijedi za razne probleme isto stručnog karaktera kao i za one stručno-organizacionog.

Jedno je, što želimo uvijek izbjeći kad ponavljamo neki rad: stereotipnost i šablonu. To se bojim, da mi ne će uspjeti kod ovogodišnjeg izvještaja. Izvještaj za g. 1951. neće se mnogo razlikovati od prošlogodišnjeg jednostavno zato, jer se i rad nije u biti mnogo razlikovao: nije bilo ni naročitih uspjeha ni neuspjeha. To zapravo ni drugačije ne može biti: isto članstvo, isti odbor — nepromjenjen rad.

U pogledu obnove članstva ne možemo u odboru mnogo učiniti. Bar tako dugo ne, dok se ne bude među odbornicima našao netko, tko će biti u uskoj vezi s apsolutima kemičarima i tko će znati i htjeti informirati buduće inženjere o važnosti njihove stručne organizacije i o ulozi, koju će ona morati odigrati u stručnom razvoju naše sredine. Nema sumnje, da bi rezultat toga bio, da bi se mnogi drugovi, čije ambicije samo malo prelaze uski okvir ličnih interesa pojedinca, začlanjivali i izvršavali razne zadatke u društvu. Moramo se šušiti, kako je malen broj onih mladih inženjera, koji redovito dolaze na naša predavanja. Da održa predavanje, osim jedne ili dvije iznimke, nije se javio ni jedan od mladih. Možda bi se našao netko, pa predbacio odboru, da na njemu leži krivnja, što nije privukao mladih sila. Međutim ako nigdje nikoga ne vidiš, ne možeš ga ni privući na rad. Imali smo već više slučajeva, kad se netko na nekoga sjetio, te ga predložio za tu ili onu funkciju. Dotični iz bilo kojeg razloga nije odbio. A kad je poslije bio biran, nije se odazivao na bilo koji poziv za saradnju.

Tu možemo očekivati samo jedan mogući put: birati bi trebalo takve drugove, koji su jednom pokazali svoju volju za rad. Na žalost ima takvih vrlo malo, a većina kolega vidi u našim pozivima na saradnju nepotrebnu gnjavažu, kojoj treba na neki način izbjeći. U svakom je slučaju rezultat rada naše sekcije posljedica prosjeka stručne kvalitete svih naših drugova inženjera i tehničara. Ovdje vidim najteži problem razvoja naše sekcije problem, na koji smo ukazali i lani: Preduvjet za razvoj društva je stalni priliv novih i mladih članova. Ako taj problem nećemo riješiti, onda mora naša sekcija potpuno stagnirati.

U pogledu odbora je situacija mnogo lakša: bar ključne funkcije onih, koji nose glavni teret rada treba povjeriti novim kolegama. A to će biti i zadatak ove glavne godišnje skupštine. Nekoliko podataka o radu u godini 1951.:

Odbor sekcije i od zadnje godišnje skupštine održao ukupno 9 redovitih i jednu izvanrednu sjednicu. Na tim sjednicama donešeni su svi važniji zaključci o radu sekcije.

Pređavajna. Od prošle glavne godišnje skupštine održali su predavanja sljedeći drugovi: D. Sule, Killer, Gustavson, Mladina, Mildner (2 puta) Vrbaški, Mautner, Plotnikov, Podhorsky (2 puta) Reiner. Njima se u ime članstva ponovo najljepše zahvaljujem.

Osim redovitih predavanja priredili smo ove godine i dva predavanja stranih predavača. Gospodin Dr. W. In g o l d iz Züricha, bivši saradnik prof. Ružičke, sada saradnik tvrtke Polymetron i proizvađač staklenih elektroda boravio je za vrijeme Velesajma u Zagrebu. On je pokazao svoju pripravnost da nam održi predavanje o tehnički modernog mjerenja pH-vrijednosti.

Glavna direkcija prehrambene industrije i Tehnički fakultet (kemijski otdjel) pozvali su u sporazumu s našom sekcijom Dr. Ing. Habil. R u d o l f a H e i s s-a. On je održao dva predavanja o raznim problemima organizacije naučno-istraživačkog rada prehrambene industrije.

Sva tri predavanja vrlo su dobro uspjela. Sigurno nam neće škoditi, ako ćemo i u buduće imati prilike da od vremena na vrijeme možemo pozdraviti strane predavače u našoj sredini.

Savjetovanja. Kao prošle godine željeli smo i ove godine organizirati savjetovanje sa sljedećim temama: Mogućnost izgradnje kemijskih postrojenja bez zgrade; Projektiranje zgrada za kemijske tvornice; Stavljanje kemijske tvornice u pogon

Kao glavne referente zamolili smo drugove: Ing. Gomboš, Dr. Ing. Gustavson, Ing. Trnka i Ing. Doljak. Oni su povjerene teme obradili i na vrijeme predali referate, pa im zahvaljujem u ime odbora. Međutim izvršni odbor DITH-a nije uspio na vrijeme osigurati potrebna novčana sredstva, a bez tih sredstava nismo htjeli pristupiti organizaciji savjetovanja, kao što smo to činili 1950. god. Tada smo morali naknadno kod pojedinih resora osiguravati potrebne iznose, za koje su se pojedini odbornici zadužili. Prikupljen materijal treba budući odbor na neki način iskoristiti.

Na Pučkom sveučilištu su održali po jedno predavanje drugovi ing. Brihta, prof. Iveković i prof. Težak.

Naša sekcija saradivala je s Izvršnim odborom kod organizacije proslave 10-god. Narodnog ustanka. Za tu svrhu preuzeli smo razne obveze u pogledu organizacije predavanja, predavanja naših članova na Pučkom sveučilištu i na radiju, kao i kod izdavanja Almanaha. Sve te obaveze je sekcija ispunila. Samo je otpalo savjetovanje, koje se je te godine trebalo održati u znaku proslave, iz razloga, koje smo gore naveli.

U pogledu načina organizacije štampanja stručne literature, sekcija nije odobravala politiku izvršnog odbora, koji je pokušao sastavljati ogromna tijela, na kojima bi se trebalo sastajati preko 60 stručnjaka. A na tim sastancima bi trebalo donošati odluke o sposobnosti pojedinih manuskripata za štampu kao i o njihovoj potrebi. Plan izdavanja isto tako bi trebala sastavljati ova tijela Međutim ta nastojanja izvršnog odbora nisu dovela nikamo.

Na zahtjev Savjeta za industriju osnovani su pojedini stručni savjeti, u koje će ući na naš prijedlog pojedini naši članovi. Time bi bio formalno utvrđen način saradnje DITH-a s privrednim resorima, koji bi osigurao pravilno rješavanje perspektivnih problematika privrede, uz pomoć stručnih sekcija DITH-a.

Preko Saveza DIT-ova bila je naša sekcija pozvana da dade svoje mišljenje o problemima naučno-istraživačkog rada. Bez obzira na sadržaj »Teza«, koje su trebale činiti podlogu za diskusiju, mislim da bi trebalo i na ovom mjestu istaknuti, da se takva važna, komplicirana problematika u nikojem slučaju ne može na brzu ruku riješiti u nekom kratkom i određenom roku. Usmjeravanje gledišta o takvoj problematici može se provesti samo kroz javne ankete i štampane diskusije. Odbor misli, da bi trebalo na toj problematici nastaviti rad, a kao početak možemo shvatiti predavanje druga Reibera.

Nadam se, da sam time u glavnome obuhvatio svu djelatnost naše sekcije, pa molim drugove, da traže nadopune po pojedinim točkama, koje su bile suviše kratko iznešene, odnosno su ostale možda pojedincima nejasne iz razloga, što su bile iznešene uz pretpostavku poznavanja toka događaja. Molim skupštinu da zatraži eventualne nadopune i da se složi s ovim tajničkim izvještajem te da ga primi.

Iza tajničkog izvještaja razvila se diskusija o savjetovanju i o načinu raspodjele »Arhiva za kemičare članovima sekcije kemičara. U diskusiji o uključivanju novodiplomiranih inženjera kemičara kao i tehničara, ing. Dugošević je naglasio, da bi od 60 do 80 kemičara, koji godišnje diplomiraju, trebao veliki dio biti začlanjen u sekciju. Novi bi odbor trebao provesti propagandu na fakultetu i u tu svrhu bi bilo najbolje zamoliti profesore kemijskog otdjela, da provedu agitaciju kod apsolviranih i novodiplomiranih inženjera. Diskusija se također dotakla pitanja o ulozi i zadacima srednjeg stručnog kadra. Novi odbor trebao bi također proraditi na tome, da DITH preuzme organizaciju stručnih ispita i učestvovanje u sistematizaciji inženjera i tehničara. U izdavanju stručne literature trebao bi DITH također odigrati odlučujuću ulogu.

Poslije diskusije izabran je odbor, u koga su ušli sljedeći drugovi:

Biljčević, Delfin, Dugošević, Gustavson, Jerman, Kolbach, Kovač, Mautner, K. Mirnik, M. Mirnik, Reiner, Supek, Trinajstić, Žerdik.

Za delegate glavne godišnje skupštine DITH-a prihvaćen je prijedlog ing. Dugoševića, koji je predložio druga Lačana glav. dir. kemijske industrije i druga Jägera i cijeli novoizabrani odbor. Nakon toga je glavna godišnja skupština zaključena.

Kolokviji Hrvatskog kemijskog društva

U godini 1952. održani su sljedeći kolokviji:

- LXXXI. Kolokvij održan 16. siječnja:
G. B a c h - D r a g u t i n o v i ć, Prijedlog za unifikaciju imena anorganskih H-kiselina.
LXXXII. Kolokvij održan 30. siječnja:
S. I s k r i ć, Ionski izmjenjivač u teoriji i praksi (s demonstracijama).